

SUMARI

<u>Editorial</u>	<u>2</u>
<u>Amb la selecció,</u>	
<u>comences tu</u>	<u>3-6</u>
<u>Protegim els rius</u>	<u>7-8</u>
<u>Estudi al llac Can</u>	
<u>Codorniu</u>	<u>9-10</u>
<u>Cartes al Món Verd</u>	<u>11</u>
<u>Noticiari</u>	<u>12</u>

CRÈDITS

Redacció i edició:
Servei de Medi Ambient
de l'Ajuntament de Sant
Sadurní d'Anoia

*Primer, va ser necessari
civilitzar l'home en la
seva relació amb l'home.
Ara, cal civilitzar l'home
en la seva relació amb la
natura i els animals.*

Victor Hugo (1802-1885).
Cèlebre escriptor
francès

A la portada s'han fet servir
extractes d'obres d'Andy Warhol,
Mondrian i Roy Lichtenstein

Editorial

El medi ambient és una cosa de tots i totes

Elements com **l'energia, la mobilitat i els residus**, juntament amb alguns altres més, són responsables de la malaltia del nostre món i per tant cal tenir-los en compte en el moment de definir polítiques mediambientals municipals.

Per aquesta raó **hem firmat el Pacte d'Alcaldes** que ens obre les portes a la Comunitat Europea. Aquí trobem la redacció del **Pla d'acció per a l'energia sostenible del municipi** (PAES), un informe diagnòstic municipal finançat per la Diputació de Barcelona. Aquest informe defineix la situació del municipi en relació amb la producció del CO₂, i servirà per definir estratègies de millores en el futur fins arribar al 2020, quan haurem de demostrar que les mesures adaptades han reduït la producció del CO₂ del 2005 un 20%.

En relació amb els residus, **al nostre municipi, gràcies als veïns i les veïnes, som un dels pioners en la reducció del CO₂**. Tot i així, podem millorar aspectes importants com la reducció de freqüències no justificables i la reducció d'impropis en la fracció orgànica introduint l'obligatorietat de la bossa compostable.

Tots els aspectes citats no estan lluny dels projectes de preservar la nostra biodiversitat. Per això hem participat activament en la creació de la plataforma de municipis veïns per a millorar la situació dels nostres rius. Amb el criteri de donar a conèixer entorns propers, es publicarà **l'Informe sobre el llac de Raventós i Blanc** (Can Codorniu), dirigit tant per a escoles com per a famílies.

Des de l'Administració dels municipis, hem de continuar fomentant la informació i creant les eines necessàries per donar als nostres ciutadans i ciutadanes la motivació per a una participació activa: **així millorarem el que és de tots i de totes**.

Servei de Medi Ambient

Amb la selecció, comences tu

Amb la selecció, comences tu és l'eslògan que l'Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia i Mas Albornà han posat a la **campanya de sensibilització mediambiental** en matèria de gestió de residus que s'ha realitzat les darreres setmanes al municipi. Gràcies al suport rebut per part de l'Agència de Residus de Catalunya, s'ha pogut posar en marxa aquesta original iniciativa que ha involucrat els adults del demà: els escolars.

Així, s'han programat tallers de contingut ambiental dirigits als nostres **escolars de primària**. Aquesta activitat per a les escoles ha consistit en una **visita tutoritzada a la deixalleria**, amb la finalitat que els i les alumnes descobreixin de primera mà què se'n fa dels residus, com es gestionen, etc. Aquesta visita, a més, s'ha vist complementada amb un taller de reciclatge per tal que els i les escolars descobrissin què hi ha darrere del reciclatge, què en podem fer dels residus que generem o com els podem transformar en un recurs. Aquesta jornada (la visita a la deixalleria i el taller) per a les escoles no ha suposat cap cost i des de l'Ajuntament s'ha facilitat un autobús que ha transportat els alumnes d'una instal·lació cap a l'altra, deixant-los de nou a l'escola.

En aquesta campanya, s'ha pretès que els ciutadans i ciutadanes de Sant Sadurní en general, però els alumnes de primària en particular, coneguin l'existència de la **deixalleria municipal**, el seu funcionament (horaris i dies d'obertura) així com **les raons de la seva existència i com utilitzar-la**.

Ensenyant a les escoles la deixalleria municipal

La campanya s'ha iniciat el passat **mes d'abril** i ha tingut una durada de dos mesos, aproximadament. Durant aquest període s'han desenvolupat diferents activitats que han configurat el programa de la campanya. Aquesta no és la primera vegada que es realitza una campanya d'aquesta tipologia a Sant Sadurní. L'any 2007 se'n va fer una de similar però en aquella ocasió es va adreçar únicament als estudiants de l'últim cicle de primària, mentre que enguany s'ha fet més àmplia la participació.

Amb la selecció, comences tu

Activitats de la campanya

Aquest any, la campanya ha consistit en les següents activitats:

Visita guiada a la deixalleria: els escolars de primària del municipi han treballat el circuit del reciclatge i els residus a través d'una visita monitoritzada *in situ* a la deixalleria. Es tracta d'una visita amb un doble valor, ja que els monitors de l'activitat són persones de Mas Albornà, de manera que els escolars descobreixen el valor de la diferència.

Taller de reciclatge: s'hi han treballat els aspectes que s'han après a la deixalleria d'una forma pràctica i amena, de manera que s'han reforçat els conceptes apresos durant la visita. Així, s'han realitzat activitats de reciclatge a les escoles mateix o bé en un espai municipal condicionat per a l'ocasió.

Material de suport: paral·lelament a les visites a la deixalleria i els tallers, s'han elaborat materials de suport a la campanya. Es tracta d'un pòster que s'ha lliurat a les escoles, en el qual s'hi explica amb il·lustracions què és una deixalleria, el cicle dels residus, etc. Cada classe obté un d'aquests pòsters, que serveix de material pedagògic per a l'escola.

Pòster sobre la deixalleria i el cicle de les deixalles com a suport per a la campanya

Amb la selecció, comences tu

La campanya, doncs, ha consistit en la programació de tallers de contingut ambiental que s'han ofert a les escoles, les quals han decidit en la seva totalitat participar en la iniciativa. Les quatre escoles de Sant Sadurní s'han adherit a la proposta i un total de **850 alumnes** han pres part a les activitats que la campanya ha preparat.

La particularitat d'aquesta iniciativa es basa en la seva **transversalitat**, és a dir, l'equip de treball que ha realitzat la campanya (els monitors que han explicat la deixalleria i que han guiat les activitats) són **persones de la Fundació Mas Albornà**, per la qual cosa els alumnes de Sant Sadurní han rebut una doble informació: una de **mediambiental** i una de **social**. Aquest, doncs, ha estat el **component humà i el valor afegit** que ha aportat aquesta campanya, ja que els alumnes han vist com les persones amb discapacitat, sempre vistes i etiquetades per les seves mancances, per allò que no saben fer, en aquesta ocasió han demostrat com són capaces d'explicar aquesta temàtica mediambiental.

Enmig de l'activitat del reciclatge, al casal d'entitats

Amb la selecció, comences tu

La Fundació Mas Albornà

La Fundació Mas Albornà és una entitat sense ànim de lucre dedicada des de fa més de 40 anys, a la inserció sociolaboral de persones amb discapacitat i malaltia mental a la comarca de l'Alt Penedès. Un dels seus objectius és generar noves oportunitats laborals per a crear llocs de treball que permetin la inserció laboral del seu col·lectiu, un dels que té major risc d'exclusió. D'aquesta manera, Mas Albornà té activitat en manipulats, neteja viària, jardineria, destrucció de documents, etc.

A més a més, des de fa uns anys, aquesta entitat ha pres un fort **compromís i ha fet una aposta**, entre d'altres camps, pel **medi ambient**. Així, a hores d'ara ja gestiona sis deixalleries a la comarca (com ara la de Sant Sadurní), així com desenvolupa iniciatives innovadores com les campanyes ambientals. Va ser una de les primeres organitzacions a introduir un vehicle elèctric a la comarca i compta amb la certificació ISO 14001 en matèria de medi ambient.

Ja el 2007 va realitzar una campanya "porta a porta" per a informar sobre la recollida selectiva al municipi i enguany ha desenvolupat aquesta altra campanya dirigida íntegrament, als escolars de primària.

Moment de recollida i transport d'un contenidor de la deixalleria

Protegim junts els rius

Explicació del projecte

Els ajuntaments de Sant Sadurn d'Anoia, Subirats, Torrelavit, Sant Pere de Riudebitlles, Sant Quintí de Mediona i Mediona **van signar un compromís per a la protecció, conservació i millora dels espais fluvials dels rius Mediona-Bitlles, Lavernó i Anoia**. En el document es recull la voluntat dels sis ajuntaments de treballar de manera conjunta i coordinada per, en un primer moment, **identificar els espais de més gran valor** ambiental ecològic, paisatgístic i social que hi ha a llarg de les conques dels rius. Un cop identificats aquest espais, es vol **protegir-los i conservar-los** alhora que es compatibilitzarà la protecció amb l'accés públic als espais per a fomentar el seu coneixement per part de la població en general.

L'equip tècnic

Per a impulsar les propostes definides, s'ha encarregat a un **equip tècnic pluridisciplinar la redacció d'un avantprojecte** que permeti definir i establir les directrius que cal seguir per a la recuperació, protecció i conservació de l'espai fluvial segons criteris d'interès ecològic, ambiental, paisatgístic i social. **L'equip tècnic el formen** els especialistes següents: Francesc Llimona Llovet i Eloïsa Matheu de Cortada, **especialistes en fauna i hàbitats**; Joan Santamaria i Casanovas, **geòleg**; Laura Moltó Ruiz, **ambientòloga**; i Màximo García González i Pere Grifell Domènec, **especialistes en cartografia**. La direcció de l'equip va a càrrec de l'Antoni Ferran i Mèlich, **especialista en planificació ambiental** (biòleg i ambientòleg). Aquest mateix equip ja ha participat en altres projectes com ara el Pla director supramunicipal de sostenibilitat de la Mancomunitat de Municipis de l'Alt Penedès.

Fotografia dels fons: Imatge del Riudebitlles prop de l'aiguabarreig amb el riu Anoia

Protegim junts els rius

Què s'està estudiant?

El riu Mediona, el riu de Bitlles, el riu Anoia i el riu Lavernó són ecosistemes fluvials rellevants en la comarca de l'Alt Penedès. Per aquest motiu, és important conèixer el seu estat actual i els impactes i les pressions als quals es troben sotmesos, per a poder establir uns criteris d'actuacions més adequats en cada cas i aconseguir una millora ecològica, ambiental, paisatgística i social en tots els seus trams.

Per a identificar els espais de major interès s'ha estudiat la geologia de la zona i s'ha aplicat l'índex de valoració hidrogeomorfològic dels sistemes fluvials. Per altra banda, s'han estudiat els hàbitats faunístics i s'ha realitzat la diagnosi inicial de l'estat de la vegetació dels boscos de ribera adjacents a tots els trams dels rius. L'estudi de totes aquestes variables ha permès establir tot un seguit de criteris d'actuació.

Per Sant Sadurní d'Anoia transcorren els cursos dels rius Anoia, Lavernó i el tram final del riu de Bitlles. En tots s'ha determinat l'estat ecològic i el grau d'alteració del bosc de ribera. S'han obtingut resultats variables.

Així, els trams de l'Anoia de Can Codorniu i Can Catassús obtenen valors elevats que són reflex d'un bon estat ecològic i un bosc poc pertorbat. Per altra banda, el tram proper al polígon del Mercadona correspon a un punt amb alteració forta. Pel que fa al Lavernó, els valors més baixos es troben als trams propers a la depuradora de Sant Sadurní i els més elevats corresponen al Parc del Lavernó.

En el terme també té lloc l'aiguabarreig del riu Anoia amb el Lavernó. Aquest presenta un millor estat ecològic (mediocre) que l'aiguabarreig de l'Anoia amb el Bitlles (deficient).

Un cop es finalitzi l'estudi, es durà a terme una exposició pública dels resultats obtinguts i les actuacions proposades.

Riu Anoia al seu pas per Monistrol d'Anoia

Estudi de fauna i flora al Llac Can Codorniu

L'any 2007, el GEDEN, Grup d'Estudi i Difusió de l'Entorn Natural, va presentar al Servei de Medi ambient de l'Ajuntament de Sant Sadurn d'Anoia una **proposta d'estudi de la flora i fauna del Llac Codorniu**. Des de l'Ajuntament es va veure interessant l'estudi, ja que podria avalar la proposta d'incloure el Llac Can Codorniu dins l'inventari de zones humides de Catalunya.

La zona d'estudi incloïa el Llac i els seus voltants, on podem trobar una **diversitat d'hàbitats que fan possible la presència d'espècies molt diferents**. L'any 2007 es va signar un conveni amb l'Ajuntament per tal de realitzar l'estudi del Llac Codorniu. L'objecte d'estudi van ser les plantes, els mamífers, amfibis i rèptils, ocells, peixos i alguns grups d'insectes.

L'estudi va tenir una durada de tres anys, i es van detectar **un total de 289 espècies de flora i fauna**. Analitzant cada grup, es van detectar 154 espècies de plantes diferents, entre les quals podríem citar la falcia vera (*Adiantum capillus-veneris*), present únicament a les zones més humides. De les 42 espècies de papallones observades, podríem destacar-ne la papallona de la reina (*Vanessa atalanta*) o la papallona zebrada (*Iphiclides podalirius*); 2 espècies d'amfibis, destacant-ne la salamandra (*Salamandra salamandra*); 10 espècies de rèptils, entre els quals podem citar a la tortuga de rierol (*Mauremys leprosa*); 69 espècies d'ocells, destacant la presència del Picot garser petit (*Dendrocopos minor*), espècie molt escassa a Catalunya.

Papallona zebrada (*Iphiclides podalirius*)

Bemat pescaire (*Ardea cinerea*)

Conill de bosc (*Oryctolagus cuniculus*)

Estudi de fauna i flora al Llac Can Codorniu

Respecte als mamífers, es van detectar 10. Destacariem a la mostela (*Mustela nivalis*) i pel què fa als peixos, dues espècies de peixos. També es van detectar **diferents espècies exòtiques introduïdes per la mà de l'home** com la tortuga de florida (*Trachemys Scripta*), el cranc de riu americà (*Procambarus clarkii*) i la falsa acàcia (*Robinia pseudoacacia*), entre d'altres.

L'estudi va permetre conèixer la biodiversitat d'una zona emblemàtica del municipi i molt freqüentada per persones del municipi, que aprofiten la zona per fer esport o simplement per gaudir de la natura. La difusió de les diferents espècies que hi viuen pot ser una bona eina per a l'educació i sensibilització ambiental, tant per a les persones del municipi com per a les escoles. Es una manera de transmetre el coneixement i de potenciar la preservació d'un espai que **amaga més recursos naturals d'allò que pot semblar**, ja que combina diferents hàbitats naturals que donen cabuda a diferents espècies de fauna.

GEDEN, Grup d'Estudi i Difusió de l'Entorn Natural, és una entitat que té com a objectius l'estudi i difusió del medi natural.

Estem portant a terme diferents estudis medi ambientals, així com educació ambiental a diferents escoles d'arreu de Catalunya. Paral·lelament també desenvolupa diferents activitats de coneixement de l'entorn a través de sortides guiades a diferents paratges de Catalunya. Disposem d'una pàgina web, www.geden.es, on informem de les activitats i estudis que estem realitzant.

Tortuga de florida (*Trachemys Scripta*)

Cranc de riu americà (*Procambarus clarkii*)

Cartes al Món Verd

Si el medi ambient és cosa de tots, el **Món Verd** ha d'estar obert a tothom. Aquesta secció està pensada perquè hi puguis expressar la teva opinió. Ens la pots fer arribar al correu educacioambiental@santsadurni.cat, indicant el teu nom i cognoms i amb un límit de 200 paraules.

La situació dels parcs i jardins de Sant Sadurní

Des del PSC venim reclamant des de fa temps una millora de la qualitat i la neteja dels Parcs de Sant Sadurní. Aquesta reclamació s'ha fet mitjançant la presentació de precs i preguntes a diferents Plens Municipals.

Al nostre entendre, els parcs de la vila haurien de ser un lloc agradable per passejar, per seure a llegir un llibre, per a jugar amb els nens i en definitiva, per passar una estona agradable. Aquesta necessitat s'accentua encara més a l'estiu, on la vida al carrer esdevé un fet gairebé quotidià, per tal de prendre la fresca i suportar la calor de l'estiu.

Malgrat tot, els parcs de la vila presenten encara un aspecte precari. El "verd" gairebé no existeix i la neteja es fa molt de tant en tant. La passada revetlla de Sant Joan, alguns d'aquests Parcs van ser utilitzats per a celebrar la revetlla. Es van tirar centenars de petards i es van consumir begudes en gots de plàstic, bosses de patates, etc. Una setmana després de la revetlla, el Parc del Gat Cendrer, per exemple, encara no havia estat netejat i la gent convivia amb la brutícia provinent de la revetlla.

Som sabedors de les dificultats econòmiques que vivim els Ajuntaments. Tanmateix, pensem que cuidar i netejar els nostres parcs suposa un cost molt petit comparat amb el benefici que pot aportar a la població.

Per tant, encoratgem, de nou, al nostre Govern municipal a emprendre amb urgència aquesta tasca.

Grup Municipal PSC de Sant Sadurní d'Anoia

Món verd? Un poble ple d'herbes

Els múltiples canvis que s'han produït en aquesta legislatura no han millorat gens l'estat de la via pública ni les zones verdes. La improvisació de CIU i AMI amb el suport del PP ha portat a la deriva total en aquest aspecte.

La deixadesa persisteix. Les herbes a tots els escocells, o qualsevol zona verda deixada de la mà de Deu (fixeu-vos en l'estampa penosa del Castell dels Moros).

Ho acompanyen el trist aspecte dels carrers, amb defecacions per tot arreu i amb el trist argument que les ordenances que anem aprovant (com la de civisme, o la d'animals de companyia) ni s'apliquen ni serveixen per gaire. I no és només la nostra opinió. Els veïns i les veïnes així ens ho fan arribar, cada dia més i més.

I mentre el carrer es troba en aquesta situació, des d'ERC denotem com políticament poc avancem. Fa més d'un any que estem a l'espera d'iniciar l'avaluació de l'agenda 21 que el Govern manté aturada, malgrat que el consell de Medi Ambient ha demanat tractar-la prioritàriament. O l'acceptació de les zones verdes del Pla d'En Mestres, que porta 3 anys aturada i fa més d'un any que esperem l'informe del tècnic d'arbrat.

Tristament, estem passant de voler un **Món verd** a tenir un poble ple d'herbes.

Albert Prat i Pasqual
Portaveu del grup municipal d'Esquerra
Republicana de Catalunya

Noticiari

Redacció del Pla d'Acció per l'energia sostenible i del Pla de Mobilitat

L'Ajuntament de Sant Sadurní, amb el suport de la Diputació, **ha endegat la redacció i posterior aplicació del Pla d'Acció per l'Energia Sostenible (PAES) i del Pla de Mobilitat**, dues eines essencials per garantir una millora mediambiental i de la qualitat de vida del municipi.

El PAES està vinculat a l'anomenat **Pacte d'Alcaldes de la Unió Europea**, un acord al qual es va adherir en el seu moment Sant Sadurní d'Anoia, i que és la materialització de la directiva europea que **preveu que l'any 2020 els municipis hagin reduït un 20% de les emissions de CO2 i hagin augmentat un 20% l'ús d'energies renovables**. El punt de partida d'aquest Pla d'Acció per l'Energia Sostenible són les dades de l'any 2005. Després de determinar quines eren aleshores les emissions, es planteja un Pla de reducció fins el 2020 que inclou una proposta de producció elèctrica a través d'energies renovables. Cal tenir en compte que aquestes inversions seran finançades amb crèdits tous.

El Pla de Mobilitat parteix del Pacte per la Mobilitat i té com objectiu **definir les propostes que s'hauran d'executar a la vila**, en matèria de mobilitat, en els propers anys. Hi ha previst un procés de participació ciutadana abans de donar el Pla per acabat. Per bé que no és obligatori, l'Ajuntament de Sant Sadurní ha apostat per aquest pla amb l'objectiu de treballar les xarxes de transport. Entre altres coses, el Pla de Mobilitat oferirà una fotografia molt precisa sobre la situació del municipi en relació als vianants, els carrils bici, el transport públic, l'ús del vehicle privat i l'aparcament. Aquesta diagnosi serà la base que permetrà concretar les mesures a prendre en els propers 6 anys, a la vegada que ofereix també una perspectiva a 12 anys vista. Es disposarà de fitxes per a cada proposta i uns indicadors que permetran anar mesurant el seu grau de compliment.

Compostatge comunitari

Enguany, la subvenció de compostadors casolans s'ha enfocat bàsicament a l'inici **d'una prova pilot de compostador comunitari a l'agregat rural de Can Romeu**. En aquest projecte, que pretén recuperar l'esperit dels antics femers, els veïns del nucli realitzen compostatge de forma conjunta mitjançant un compostador de major capacitat als distribuïts en les cases particulars els darrers anys.

El passat 27 de març es va realitzar un taller de compostatge per a explicar el funcionament del compostatge casolà als seus usuaris.